

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

19 listopada 2025 roku

Sąd Rejonowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: sędzia Joanna Wardak

Ławnicy: Zofia Gorzała, Edyta Pytlak

po rozpoznaniu 19 listopada 2025 roku na posiedzeniu niejawnym
sprawy z powództwa
przeciwko Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu v
o wynagrodzenie za pracę

1. uchyla wyrok zaoczny z 21 maja 2025 roku w całości,
2. zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – Zakładu Karnego w _____ ła
rzecz powódki _____ 5226,69 (pięć tysięcy dwieście
dwadzieścia sześć złotych sześćdziesiąt dziewięć groszy) tytułem uposażenia
z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 lutego 2023 roku do dnia
zapłaty,
3. oddala powództwo w pozostałym zakresie,
4. umarza postępowania w części objętej cofnięciem powództwa,
5. zasądza pozwanego Skarbu Państwa – Zakładu Karnego w _____ ła
rzecz powódki _____ 1250,37 (tysiąc dwieście pięćdziesiąt
złotych trzydzieści siedem groszy) tytułem kosztów zastępstwa
procesowego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie
w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się
orzeczenia do dnia zapłaty.

Uzasadnienie

Stanowiska stron.

W pozwie z 17 marca 2025 roku pełnomocnik powódki _____ domagał się zasądzenia na rzecz powódki od pozwanego Skarbu Państwa – Zakładu Karnego w _____ 5643 złote tytułem uposażenia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 1 lutego 2023 roku do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie według norm przepisanych.

Wyrokiem zaocznym z 21 maja 2025 roku sąd w całości uwzględnił żądanie powódki oraz orzekł o kosztach procesu i rygorze natychmiastowej wykonalności.

W sprzeciwie od wyroku zaocznego pełnomocnik pozwanego wniósł o jego uchylenie w całości i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W piśmie z 3 października 2025 roku pełnomocnik powódki sprecyzował żądanie pozwu domagając się zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki 5227,09 złotych tytułem uposażenia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 lutego 2023 roku do dnia zapłaty oraz cofnął pozew ponad 5227,09 złotych.

W piśmie procesowym z 29 października 2025 roku pełnomocnik pozwanego wyraził zgodę na częściowe cofnięcie powództwa wnosząc o umorzenie postępowania w tym zakresie.

Stan faktyczny.

_____ była funkcjonariuszem służby więziennej i pełniła służbę w Zakładzie Karnym w _____ na stanowisku starszego wychowawcy. Stosunek

służbowy ustał w związku z przejściem na zaopatrzenie emerytalne z dniem 1 lutego 2023 roku.

Na 31 stycznia 2023 roku uposażenie _____ wyniosło: uposażenie zasadnicze – 3712 złotych, dodatek za wysługę – 1300 złotych, dodatek za stopień – 1897 złotych oraz dodatek służbowy 930 złotych (razem 7839 złotych).

Z uwagi na przejście na zaopatrzenie emerytalne _____ otrzymała odprawę w wysokości 47 034 złotych, ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy w wysokości 17 544,63 złotych oraz nagrodę roczną w wysokości 469,07 złotych.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy.

Ocena dowodów i ocena prawna.

Powództwo okazało się w znacznej mierze uzasadnione.

W myśl art. 344 zdanie pierwsze kpc po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd wydaje wyrok, którym wyrok zaoczny w całości lub części utrzymuje w mocy albo uchyla go i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

Zgodnie z art. 41 ust. 1, 2 i 5 ustawy z 1 grudnia 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2666) kwoty bazowe ustalone w ustawie budżetowej na rok 2023 dla żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej stosuje się do obliczenia ich uposażeń w okresie od 1 marca 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku. Do obliczenia uposażeń żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej należnych od 1 stycznia 2023 roku do 28 lutego 2023 roku stosuje się kwoty bazowe ustalone w ustawie budżetowej na rok 2022 z 17 grudnia 2021 roku (Dz. U. z 2022 r. poz. 270). Podwyższenie uposażeń żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, wraz ze zwiększeniem, o którym mowa w ust. 3, następuje w ciągu

3 miesięcy po dniu ogłoszenia ustawy budżetowej na rok 2023, z wyrównaniem od 1 marca 2023 roku.

Przepis § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 27 marca 2023 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy Służby Więziennej (Dz. U. z 2023 r. poz. 592) zmienił załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 18 grudnia 2022 roku w sprawie uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy Służby Więziennej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2729) na brzmienie określone w załączniku do przedmiotowego rozporządzenia. W § 2 tego rozporządzenia wskazano, że przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem mają zastosowanie do uposażeń zasadniczych funkcjonariuszy Służby Więziennej należnych od 1 marca 2023 roku.

Zgodnie z powyższymi zapisami funkcjonariusze Służby Więziennej otrzymali podwyżkę uposażeń od 1 marca 2023 roku oraz dodatek czasowy ustalony zgodnie z art. 41 ust. 3 ustawy z 1 grudnia 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2666).

Zatem uposażenie oraz jego pochodne osób odchodzących na zaopatrzenie emerytalne do 28 lutego 2023 roku jest obliczone według kwoty bazowej z 2022 roku, zaś osób odchodzących na zaopatrzenie emerytalne od 1 marca 2023 roku – według kwoty bazowej z 2023 roku. Zdaniem powódki stanowi to dyskryminację, gdyż z jednolitego traktowania zostały wyłączone określone grupy funkcjonariuszy. Wyżej wskazaną regulacją prawną prowadzono niższe kwoty bazowe dla tych funkcjonariuszy, którzy od 1 marca 2023 roku zdecydowali się przejść na zaopatrzenie emerytalne. Następnie przy waloryzacji pominięto tych funkcjonariuszy, którzy odchodzili z dniem 1 marca 2023 roku na zaopatrzenie emerytalne, a w styczniu i lutym 2023 roku pozostawali w służbie czynnej.

Zgodnie z art. 47 § 2 pkt 1 lit. b kpc w pierwszej instancji sąd w składzie jednego sędziego jako przewodniczącego i dwóch ławników rozpoznaje sprawy z zakresu

prawa pracy o naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu i o roszczenia z tym związane. Z brzmienia tego przepisu wynika, że w takim składzie sąd rozpoznaje wszystkie roszczenia, których podstawą faktyczną (lub choćby częścią podstawy) jest naruszenie zasady równego traktowania lub dyskryminacja (inaczej niż w przypadku mobbingu; Bury B., Nawrocki M., Postępowanie sądowe w sprawach z zakresu prawa pracy, Kraków 2019; s. 54-55; K. Baran, B. Bieniek, I. Florczak, K. Gonera, A. Piszczek, P. Prusinowski, M. Szymanowski, Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy, Warszawa 2021, s. 230; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 14 stycznia 2016 r. I ACa 799/15).

Tym samym jeśli powód dochodzi wyrównania wynagrodzenia/uposażenia (a nie odszkodowania za jego zaniżenie), powołując – choćby jako jeden z wielu argumentów – naruszenie zasady równego traktowania, to takie roszczenie również podlega rozpoznaniu w składzie przewidzianym w art. 47 § 2 pkt 1 lit. b kpc.

Bezsporne było, że powódka przeszła na zaopatrzenie emerytalne z dniem 31 stycznia 2023 roku i z tych przyczyn nie została objęta powyższą podwyżką uposażenia.

Na wstępie należy wskazać, że obowiązujące przepisy przewidują dwa mechanizmy kontroli zgodności ustaw z konstytucją, tj. „scentralizowany” - sprawowany przez Trybunał Konstytucyjny na podstawie Konstytucji RP - o charakterze generalnym, abstrakcyjnym, zakładający możliwość wyeliminowania z porządku prawnego przepisu ustawy z uwagi na jego niezgodność z konstytucją oraz „zdecentralizowany”, tj. rozproszony - sprawowany przez sądy powszechne oraz sądy administracyjne na podstawie art. 8 ust. 2 w zw. z art. 178 ust. 1 Konstytucji - o charakterze indywidualno-konkretnym, zakładający możliwość odmowy zastosowania przepisu ustawy z uwagi na jego niezgodność z konstytucją w indywidualnej sprawie, jednak bez eliminowania przepisu z porządku prawnego. Te dwa mechanizmy kontroli nie są zatem względem siebie konkurencyjne, ani sprzeczne (wyrok Sądu Najwyższego z 7 kwietnia 1998 roku, I PKN 90/98, OSNP 2000/1/6), a sąd jest obowiązany do oceny konstytucyjności przepisu ustawy w ramach ustalania, który przepis obowiązującego prawa będzie zastosowany do rozstrzygnięcia danego stanu

faktycznego w indywidualnej sprawie. Wynika to bowiem z treści art. 8 ust. 2 Konstytucji, który stanowi o bezpośrednim stosowaniu przepisów ustawy zasadniczej (wyrok Sądu Najwyższego z 8 sierpnia 2017 roku, I UK 325/16, LEX nr 2389585).

W zakresie analizy treści art. 41 ustawy z 1 grudnia 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2666) sąd w całości podzielił interpretację zawartą w wyroku Sąd Okręgowego w Zielonej Górze z 20 grudnia 2024 roku (IV Pa 160/24, portal orzeczeń sądów powszechnych). W jego uzasadnieniu wskazano, że „Sąd jest obowiązany do oceny konstytucyjności przepisu ustawy w ramach ustalania, który przepis obowiązującego prawa będzie zastosowany do rozstrzygnięcia danego stanu faktycznego w indywidualnej sprawie. Odmowa zastosowania przepisu ustawy uznanego przez sąd za sprzeczny z Konstytucją nie narusza zatem kompetencji Trybunału Konstytucyjnego i nie ma bezpośredniego związku z tymi kompetencjami. (...) Wskazać w tym miejscu należy na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 8 listopada 2023 roku wydany w sprawie K 1/23, który stwierdza, że art. 8 i art. 9 ustawy z 1 grudnia 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz. U. poz. 2666) są niezgodne z art. 178 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zaś art. 7 tej ustawy jest niezgodny z art. 159 ust. 2 Konstytucji. (...) Powyższy wyrok Trybunału Konstytucyjnego dotyczył wprowadzie ustawy okołobudżetowej na rok 2023, jednakże biorąc pod uwagę, iż w orzeczeniu tym powołano się na zawarte w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 12 grudnia 2012 roku, wydanym w sprawie K 1/12, zasady oceny dopuszczalności zmian zasad kształtowania wynagrodzeń sędziów, a w szczególności konieczności spełnienia „warunków brzegowych” (...) zajęte stanowisko ma niewątpliwie znaczenie dla oceny zgodności z Konstytucją rozwiązań przyjętych w roku 2022 (...). Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że powód został nierówno potraktowany. Pomimo, że pozwany musiał realizować przepisy prawa, to jednak doszło do dyskryminacji powoda, bo inni funkcjonariusze za taką samą służbę w styczniu i lutym 2023 roku otrzymali wynagrodzenie z wyższej podstawy, co narusza standardy konstytucyjne.”

Trafna okazała się więc argumentacja Sądu Rejonowego w Zielonej Górze wyrażona w uzasadnieniu wyroku z 22 maja 2024 roku (IV P 185/24, portal orzeczeń sądów powszechnych) mówiąca o tym, że „(...) powód trafnie wskazał, że zastosowanie w stosunku do niego przepisów ustawy z 1 grudnia 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 doprowadziło do uzyskania niższego niż należne wynagrodzenie. Przy czym za zasadnością powództwa przemawiają dwa aspekty. Powód w uzasadnieniu pozwu powołał się na zbliżoną sytuację faktyczno-prawną sędziów i prokuratorów, w stosunku do których to grup zawodowych bezpodstawnie ustawą okołobudżetową zamrożono coroczny wzrost kwoty bazowej. W istocie utrwała się linia orzecznicza uznająca to działanie za niedopuszczalne. Oceniając zatem kwestionowane przez powoda rozwiązania prawne z punktu widzenia norm konstytucyjnych, należało podnieść, że zgodnie z art. 2 Konstytucji RP Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Już usytuowanie tej klauzuli w normach konstytucyjnych nakazuje jej przyznać wysoki prymat i miejsce. Dostrzegając jej ogólnikowość i konieczność wykładni przez organy stosujące Konstytucję, zanegować jednak należy, aby była ona dowolna. Zakłada ona swoiste minimum i wyrażające ją formuły prawne. Istotne jest, że z zasady państwa prawnego wyprowadzono zasady pochodne. Jedną z nich stanowi zasada ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa. Nieodmiennie związana jest z bezpieczeństwem prawnym. W świetle tej zasady adresaci norm prawnych mają prawo oczekiwać, że regulacja prawna nie zostanie zmieniona na ich niekorzyść w sposób arbitralny i zaskakujący (podkreślał to Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 4 listopada 2015 roku, K 1/14, czy wyroku z 19 listopada 2008 roku w sprawie K 2/08). Nie oznacza to oczywiście, że określone unormowanie, regulujące uprawnienia płacowe, czy inne prawa lub obowiązki obywateli nie mogą zostać nigdy zmienione. Istotny warunek brzegowy zakłada, aby kreowane zmiany nie były dla jednostki zaskakujące i nie miały charakteru arbitralnego (zob. m.in. wyrok K 2/08, cz. III, pkt 5.2 oraz wyroki z: 8 grudnia 2011 roku, P 31/10, cz. III, pkt 5.3; 28 lutego 2012 roku, K 5/11, cz. III, pkt 4.1; 13 czerwca 2013 roku, K 17/11, cz. III, pkt 7.1). Co

więcej, ingerencja ustawodawcy może jednak nastąpić tylko wówczas, gdy przemawiają za tym szczególnie istotne wartości konstytucyjne. Do takich zalicza TK m.in. konieczność ochrony równowagi budżetowej (zob. wyroki TK z: 20 stycznia 2010 roku, K 6/09; 12 grudnia 2012 roku, K 1/12), której jednak zabrakło dla lat 2022 i 2023. Z prezentowaną zasadą konstytucyjną związana jest zasada pewności prawa (bezpieczeństwa prawnego). Gwarantuje ona ochronę praw słusznie nabytych, interesów w toku oraz ekspektatywę maksymalnie ukształtowanych (por. wyrok TK z 21 czerwca 2005 roku w sprawie P 25/02). Obywatel ma prawo oczekiwać od państwa, że może poruszać się i kształtować swoje uprawnienia i zobowiązania w oparciu o stabilne normy prawne, podlegające zmianom jedynie w przypadkach wyjątkowych i uzasadnionych. Zestawiając zatem z przedstawioną zasadą konstrukcję wynagrodzeń funkcjonariuszy, zasadna staje się odmowa zastosowania unormowań zamrażających waloryzację płacy dla tych osób, które podjęły decyzję o przejściu na emeryturę. Wskazywane w uzasadnieniu intencje ustawodawcy odstają bowiem od stanu rzeczywistego. Posługuje się on nimi nierzetelnie, niekonsekwentnie i wybiórczo. Z jednej bowiem strony prawodawca odchodzi od ukształtowanych jednolitych zasad ustalania płac konkretnej grupy, wykluczając z nieznanych przyczyn osoby decydujące się na zamrożenie aktywności zawodowej, które przez dwa pełne miesiące 2023 roku wyświadczały identyczną pracę. Niejasne jest dla Sądu rozpoznającego przedmiotową sprawę, jakie znaczenie dla stanu budżetu ma działanie wymierzone w osoby, które całe życie zawodowe służyły Państwu. Prawdłowo też powód podnosi, że został nierówno potraktowany. Sąd rozumie, że pozwany musiał realizować przepisy. Niemniej jednak doszło do dyskryminacji powoda, bo inni funkcjonariusze za taką samą służbę w styczniu i lutym 2023 roku otrzymali wynagrodzenie z wyższej podstawy, co narusza standardy konstytucyjne.”

Reasumując, również w niniejszej sprawie sąd uznał, że poddana ocenie regulacja prawna wprowadziła niższe kwoty bazowe dla tych funkcjonariuszy, którzy od 1 marca 2023 roku zdecydowali się przejść na zaopatrzenie emerytalne. Uposażenie oraz jego pochodne funkcjonariuszy odchodzących na zaopatrzenie emerytalne do 28 lutego 2023 roku zostało obliczone według kwoty bazowej z 2022 roku, zaś osób

odchodzących na zaopatrzenie emerytalne od 1 marca 2023 roku – według kwoty bazowej z 2023 roku. To działanie ustawodawcy doprowadziło to dyskryminacji powódki, gdyż inni funkcjonariusze za taką samą służbę w styczniu i lutym 2023 roku otrzymali wynagrodzenie z wyższej podstawy, co naruszyło standardy konstytucyjne. Roszczenie powódki okazało się więc co do zasady uzasadnione.

Wysokość roszczenia.

Przy przyjęciu, że podwyżka uposażenia powódki obowiązywałaby od 1 stycznia 2023 roku, jej uposażenie wyniosłoby 8395 złotych, a świadczenia wypłacone w związku z przejściem na zaopatrzenie emerytalne – 69 718,39 złotych. Pozwany z tego tytułu wypłacił powódce łącznie 65 047,70 złotych. Różnica do dopłaty wyliczona przez pozwanego i niekwestionowana przez stronę powodową wyniosła więc 4670,69 złotych. Pozwany winien także wyrównać uposażenie za styczeń 2023 roku w wysokości 556 złotych (8395 złotych – 7839 złotych), co łącznie stanowi 5226,69 złotych.

Powódka ostatecznie domagała się 5227,09 złotych. Zatem w zakresie 0,40 złotych jej powództwo okazało się niezasadne i podlegało oddaleniu.

Odsetki.

Orzeczenie w tym zakresie zapadło zgodnie z art. 481 kc w zw. z art. 300 kp oraz faktem, że z dniem 1 lutego 2023 roku powódka przeszła na zaopatrzenie emerytalne.

Umorzenie postępowania.

Z uwagi na cofnięciem powództwa za zgodą pozwanego ponad 5227,09 złotych sąd w tym zakresie na podstawie art. 355 kpc umorzył postępowanie.

Koszty procesu.

Z dochodzonych 5643 złotych zasadne okazało się 5226,69 złotych, tj. 92,62%. Taki wynik procesu czyni powódkę stroną wygrywającą. Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 § 1, 1¹ i 3 kpc) sąd obciążył pozwanego

kosztami zastępstwa procesowego poniesionymi przez powódkę. Ich wysokość sąd ustalił na podstawie § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2023 r. poz. 1964), tj. 1800 złotych razy 75% razy 92,62% = 1250,37 złotych.